

GİRİŞİMCİLİK VE SPOR

Bölüm 10

Yeliz ERATLI ŞİRİN¹

BÖLÜM HEDEFLERİ

Bu bölümü okuduktan sonra şunları yapabilmelisiniz:

1. Girişimci ve girişimcilik temel kavramlarını açıklamak,
2. Girişimcilik eğilimi ve girişimcilik türlerini açıklamak,
3. Spor temelli girişimciliği açıklayabilme ve yorumlamak,
4. Sporda girişimciliğin geleceğini açıklamak.

GİRİŞ

On sekizinci yüzyılda Richard Cantillon “girişimci” terimini ilk kez ortaya atarlardandır. 1700’ler öncesine dayanan bu kavramın, 1700’ler sonrasında girişimciyi risk alan, planlayan, yönlendiren, organize eden ve ürünlerin sahibi olarak tanımlandığı görülmüştür. On dokuzuncu yüzyılda Jean Baptiste Say, girişimcilikten elde edilen gelirle, sermaye sahibinden elde edilen gelirin farklı olduğunu ortaya koydu. 1880’lü yılların başlarında yapılan bu tanımlama, aynı yüzyılın sonlarına doğru girişimci ile yatırımcının ayrılmasına neden oldu ve fon sağlayarak kazanç elde edenler ile yöneticilik yetenekleriyle kar elde edenler birbirinden ayrıldı. 1934’de Joseph Schumpeter girişimciyi, yenilikçi ve yaratıcı bir şekilde eskileri yıkan kişi olarak tanımlamıştır (Ergen, 2018). Girişimcilik, sosyal ve ekonomik kalkınmaya yön veren dünya ekonomisinin itici güçlerinden birisidir.

¹ Doç. Dr., Çukurova Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Spor Yöneticiliği Bölümü, Spor Yönetim Bilimleri ABD, yelizsirin75@gmail.com

ciliğinde ön plana çıkan alanlar ise işletmelerin nasıl geliştiği gibi daha spesifik alanlar olmaktadır. Spor girişimciliğinde sporda yer alan ağların girişimciliği nasıl kolaylaştırdığına dair ayrıntılı analizlere ihtiyaç duyulmaktadır. Burada spor endüstrisi içerisinde yer alan ve yenilik yaratan ađ yapıları ön plandadır (Ratten, 2018). İkincisi, sporcular, yöneticiler ve çalışanlar gibi farklı açılardan sporda bilgi yaratma sürecinin gözlenmesidir. Bu kişiler inovasyonun etkilerini ve yaratıcılığı spor yönetimi için farklı algılar (Ratten ve Dana, 2017). Üçüncü olarak ise, piyasa koşullarına bağlı olarak spor girişimciliğini etkileyen birçoğ çevresel faktör vardır. İç örgütsel faktörler, spor inovasyonunu etkileyen ilişkiler ve çalışma ortamıdır. Dış örgütsel faktörlerini ise, inovasyon derecesini etkileyen ekonomik ve düzenleyici koşulları içerir. Dolayısıyla spor girişimciliği üzerindeki çeşitli çevresel faktörlerin iyi anlaşılması gerekir (Ratten, 2018).

KAYNAKLAR

- Ağca, V. & Yörük, D. (2006). Bağmsız girişimcilik ve iç girişimcilik arasındaki farklar-kavramsal bir çerçeve. *Afyon Kocatepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 8(2), 155-173.
- Akkan, E. & Süygün, M. S. (2016). Lisans öğrencilerinin öz yeterlilik algıları ve başarıma güdülerinin sosyal girişimcilik eğilimlerine etkilerinin incelenmesi. *Afyon Kocatepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, XVIII (2), 35-63.
- Atılğan, D. & Tükel, Y. (2021). Antrenör ve beden eğitimi öğretmenlerinin bireysel yenilikçilik algıları. *Ekev Akademi Dergisi*, 25(86), 171-190.
- Bozkurt, Ö. & Erdurur, K. (2013). Girişimci kişilik özelliklerinin girişimcilik eğilimindeki etkisi: Potansiyel girişimciler üzerinde bir araştırma, *Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi*, 8, 61.
- Churchill, N. & Bygrave, W. D. (1989). The Entrepreneurship Paradigm (I): A Philosophical Look at Its Research Methodologies. *Entrepreneurship Theory and Practice*, 14 (1), 7-26. <https://doi.org/10.1177/104225878901400102>
- Corner, P.D. & Ho, M. (2010), How Opportunities Develop in Social Entrepreneurship. *Entrepreneurship Theory and Practice*, 34 (4), 635-659.
- Dees, J. G. (1998). The meaning of social entrepreneurship. Kauffman Center for Entrepreneurial Leadership. Kansas City, MO and Palo Alto, CA.
- Denizalp, H. (2009). Toplumsal dönüşüm için sosyal girişimcilik. Ankara: Fersa Matbaacılık Ltd. şti.
- DiMaggio, P. J. (1988). Interest and agency in institutional theory. In L. G. Zucker (Ed.), *Institutional patterns and organizations: Culture and environment* (pp. 3-22). Cambridge: Ballinger.
- Elkington, J. (1998). *Cannibals with Forks: The triple bottom line of 21st century business*. Philadelphia: New Society.

- Elkington, J., Hartigan, P. (2008). The power of unreasonable people: How social entrepreneurs create markets that change the world. Harvard Business Press.
- Eratlı Şirin, Y., Can B., Şeker, İ, & Şirin, T. (2021). Futbol antrenörlerinin girişimcilik eğilimleri ve teknolojik yeteneklerinin incelenmesi. *Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 6 (3), 279 - 297.
- Ergen M. (2018). *Girişimci kapital: Silikon vadisi tarihi ve startup ekonomisi*. 1. Basım, İstanbul: Alfa Yayınları.
- Euchner, C. (1993). Playing the field: Why sports teams move and cities fight to keep them. Baltimore: Johns Hopkins University Press.
- Falt, E. (2006). Sport and the environment. *Environmental Health Perspectives*, 114 (5), 268-269.
- Füller, J., Jawecki, G., & Mühlbacher, H. (2007). Innovation creation by online basketball communities. *Journal of Business Research*, 60 (1), 60-71.
- Hardy, S. (1986). Entrepreneurs, organizations, and the sport marketplace: Subjects in search of historians. *Journal of Sport History*, 13, 14-33.
- Hishrich, R.D, Peters, M. & Shepherd, D. (2017). Entrepreneurship, New York: Mc Graw Hill Education.
- Hitt, M., Ireland, R., Camp, S. & Sexton, L. (2001). Guest editors introduction to the special issue on strategic entrepreneurship: Entrepreneurial strategies for wealth creation. *Strategic Management Journal*, 22 (6/7), 479-491.
- Holt, D., Rutherford, M., & Clohessy, G. (2007). Corporate entrepreneurship: An empirical look at individual characteristics, context, and process. *Journal of Leadership & Organizational Studies*, 13(4), 40-54.
- İçerli, L., & Karadal, M.Ş. (2016). Sosyal girişimcilik. H. Karadal (Ed.), *Girişimcilik için* (s. 345-350). 4. Baskı, İstanbul: Beta Basım.
- Johannisson, B. & Monsted, M. (1997). Contextualizing entrepreneurial networking. *International Studies of Management & Organization*, 22 (3), 109-137.
- Kedar-Levy, H. & Bar-Eli, M. (2008). The valuation of athletes as risky investments: A theoretical model. *Journal of Sport Management*, 22 (1), 50-81.
- Klepper, S. (2001). Employee start-ups in high tech industries. *Industrial and Corporate Change*, 10, 639-674.
- Koh, H.C. (1996). Testing hypotheses of entrepreneurial characteristics: a study of hong kong mba students. *Journal of Managerial Psychology*, 11, 12-25. <https://doi.org/10.1108/02683949610113566>
- Leadbeater, C. (1997). The rise of the social entrepreneur. London: Demos.
- Levesque, M. & Minniti, M. (2006). The effect of aging on entrepreneurial behavior, *Journal of Business Venturing*, 21, 178-181.
- London, M., Morfopoulos, R.G. (2010). Social entrepreneurship. New York: Routledge.
- Mair, J. & Marti, I. (2006). Social entrepreneurship research: A source of explanation, prediction, and delight. *Journal of World Business*, 41 (1), 36-44.
- McKelvey, S. & Grady, J. (2008). Sponsorship program protection strategies for special sport events: Are event organizers outmaneuvering ambush marketers? *Journal of Sport Management*, 22 (5), 550-586.

- Miller, T.L. & Wesley, C.L. (2010). Assessing Mission and Resources for Social Change: An Organizational Identity Perspective on Social Venture Capitalists' Decision Criteria. *Entrepreneurship: Theory and Practice*, 34 (4), 705-733.
- Mullin, B., Hardy, J. & Sutton, W. (2007). Sport marketing (3rd ed.). Champaign: Human Kinetics.
- Norton W.I. & Moore, W.T. (2006). The influence of entrepreneurial risk assessment on venture launch or growth decisions. *Small Business Economics*, 26, 224.
- Olivier, S. (2006). Moral dilemmas of participation in dangerous leisure activities. *Leisure Studies*, 25 (1),95-109.
- Öztaş, M., Kasımoğlu, M., & şirin, E.F. (2017). The effect of entrepreneurial personality traits of undergraduates in the area of education of physical education and sports on the entrepreneurship tendency. *Journal of Human Sciences*, 14 (4), 4365-4382.
- Peng, Z., Lu, G., & Kang, H. (2012). Entrepreneurial intentions and its influencing factors: A survey of the university students in xi'an China. *Creative Education*, 3, 96.
- Raten, V. (2018). Sport entrepreneurship: Developing and sustaining an entrepreneurial sports culture. Cham, CH: Springer.
- Ratten, V. (2011). Social entrepreneurship and innovation in sports. *International Journal of Social Entrepreneurship and Innovation*, 1 (1), 42-54.
- Ratten, V. (2019). Social entrepreneurship in sport: How sport can deliver social well-being (1sted.). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781351141048>
- Ratten, V., Dana, L.P. (2017). Gendered perspective of indigenous entrepreneurship. *Small Enterprise Research*, 24 (1), 62-72.
- Ratten, V. (2010). Developing a theory of sport-based entrepreneurship. *Journal of Management and Organization*, 16, 557-565.
- Reynolds, P., Camp, S.M., Bygrave, W.D., Autio, E. & Hay, M. (2002), Global Entrepreneurship Monitor 2001 Executive Report, Babson Park/London: Babson College and London Business School
- Römer-Paakkanen, T. (2009). The Role of family background, education and hobbies in student processes of becoming entrepreneurs, Haaga Helia University Publication Series, Discussion 4, 1-30.
- Rotter, J.B. (1990). Internal versus external control of reinforcement a case history of a variable, *American Psychologist*, 45, 489-493.
- Smith, A.E. & Hunter, S.C. (2008). Toward a multidimensional model of social entrepreneurship: definitions, clarifications and theoretical perspectives. *Journal of Business & Economics Research*, 6 (6), 93-112.
- şirin, Eratlı Y., Özoruç, S. & Koç, M. (2020). Lise öğrencilerinin girişimcilik yeterliliklerinin incelenmesi. *Turkish Studies-Education*, 15 (5), 3327-3338. <https://dx.doi.org/10.47423/TurkishStudies.45101>
- Tükel, Y., Atılđan, D. & Temel, A. S. (2020). Spor lisesi öğrencilerinin girişimcilik eğilimleri (Konya ili örneği). *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 14 (3), 450-464.
- Weerawardena, J. & Sullivan Mort, G. (2006). Investigating social entrepreneurship: A multidimensional model. *Journal of World Business*, 41 (1), 21-35.

- Wu, S., Matthews, L., & Dagher, G.K. (2007). Need for achievement, business goals, and entrepreneurial persistence. *Management Research News*, 30 (12), 928-941.
- Dinç, Z.F. (2010). Relationship between achievement goal orientation and physical self-perception among students attending physical education teaching, *World Applied Sciences Journal*, 11 (6), 662-668.
- Zahra, S.A., Gedajlovic, E., Neubaum, D.O. & Shulman, J.M., (2009). a typology of social entrepreneurs: Motives, search processes and ethical challenges, *Journal of Business Venturing*, 24 (5), 519-532.
- Zimbalist, A. (2003). Sport as business. *Oxford Review of Economic Policy*, 19 (4), 503-511.
- Kızlar Sahada. (2022). Amacımız. 03.02.2022 tarihinde <https://www.kizlarsahada.com/tr> adresinden ulaşılmıştır.